

KIJKEN MET EEN ANDERE BLIK

Soms heeft het leven nood aan een pauze. We weten dat allemaal. Die ervaring is niet voorbehouden aan onze haastige computerwereld, Job had er al weet van zoals blijkt uit zijn woorden: “mijn dagen verschieten sneller dan een weversspoel”. Het ging hem op een gegeven moment te snel.

Afgelopen weken had ik nood aan een adempauze, maar de wereld draaide GEWOON door en in de abdij waren er tal van zaken die aandacht vroegen. Twee ervaringen van de afgelopen weken klopten aan de deur van mijn hart. De ene was het overlijden van onze broeder Frans, de vlindermonnik en de andere viel ons de dag na zijn overlijden te beurt: het bezoek van de daklozen uit Amsterdam samen met de gemeenschap van San Egidio.

Broeder Frans, ruim vijftig jaar heb ik met hem geleefd in de abdij en sommige broeders nog meer. We waren goede maatjes als ik dat zo mag zeggen en in dit stille leven heeft hij veel met mij gedeeld. Zijn vlinderpassie,

maar ook de pijn die al vroeg in zijn leven was begonnen.

Van jongs af aan geplaagd door een fysiek gestel dat met de jaren zijn mogelijkheden steeds verder beperkte, heeft hij er zich niet door laten bepalen. Het was een voorbeeld van iemand die niet bij de pakken ging neerzitten. Hij beklagde zich niet om de grenzen, al kende hij ze heel goed en voelde hij er dagelijks de pijn van.

Maar er was ook een innerlijke pijn die mede het gevolg was van pesterij op school omdat hij door zijn handicap niet overal meekon. Die wonden uit zijn jeugd lijken nooit helemaal geheeld. Waren zij het misschien die hun sporen achterlieten in zijn soms heftige of angstige gedrag? Hij had het daar zelf moeilijk mee en wij met hem.

Nu hij er niet meer is, mis ik hem niet alleen, maar blijft de vraag door me heen lopen: “Wie was broeder Frans, en heb ik hem recht gedaan in zijn leven?”

Heb ik de diepte van zijn schaterlach en zijn humor, maar ook de diepte van zijn pijn en angst echt gepeild en gekend? Heb ik hem met de blik van Gods ontferming bekeken en hem zo recht gedaan? Daarbij moet ik denken aan een uitspraak van Dorothe Sölle: “mystiek is oefenen in kijken door de ogen van God”. Wie door de ogen van God kijkt, gaat anders om met kwetsbaarheid en gebrokenheid. Hij ziet wat niet voorogen is. Maar die blik vraagt oefening, zoals paus Franciscus in zijn nieuwe encycliek *Fratelli tutti* ons op het hart drukt. Dat is werk voor alledag, maar het blijft een weg van vallen en opstaan en vraagt om de openheid van een kind.

Dat bleek bij de tweede gebeurtenis, die twee dagen na de dood van broeder Frans plaatsvond. De dood komt niet op afspraak en het bezoek van de daklozen was wel afgesproken, vandaar. Ze waren met ongeveer 40 personen – een mooi bijbels getal – en dankzij het prachtige weer kon vrijwel alles buiten plaatsvinden met alle coronaregels.

Het was een schitterende dag voor monniken en bezoekers. Er waren ontroerende momenten en ontmoetingen. Soms was er ook aarzeling, angst en ongemak. Want kijken door de ogen van God is iets anders dan kijken met de bril die in de samenleving vaak wordt gehanteerd – als het gaat om daklozen en mensen aan de rand. Wij hebben die dag geprobeerd te kijken met de ogen van het verwonderde kind, met de ogen van God. Toen viel er veel duister weg en zagen wij mensen in nieuw licht, nieuw geboren, om van te houden.

We hebben allemaal elke dag opnieuw huiswerk; te kijken door de ogen van God. Neem er een pauze voor om het stilaan in te oefenen.

Abt Thijs Ketelaars